

Оплату поштову оплачено готівкою.
Należytość pocztową uiszczeno gotówką.

Безплатне оказове число
Bezpłatny numer okazowy.

Наш Лемко

РІК I.

Ч. 3.

Львів, 1 лютня 1934

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Руська 18. Тел. 57-90.
NASZ ŁEMKO, LWÓW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1·80 зол., Чвертьрічно 1·— зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам дол. або рівнівартість.

Селянин мусить бути всім.

Коли захворіє нагло худоба, газда також мусить уміти її ратувати, а то вже ветеринарні справи.

Життя селянина не таке легке, якби собі хто думав. Не знають о тім навіть деякі селянє. Через те дуже нераз нещасливі. Застано вімся дещо над тою справою..

Наш селянин живе з ріллі Якщо хоче, щоби йому добре зародило, мусить знати що де й що по чому сіяти, котре збіжжа потребує більше прогною, а котре менше, котре насіння скорше сіяти, а котре пізніше.

На газдівці кожий тримає худобу, безроги, коні і дріб. Мусить також знати, як з тою твариною обійтися, щоби йому все велося як бачимо, газда мусить бути добрым агрономом.

Обробляє землю, оре, сіє збіжжа, садить і окопує бараболю чи капусту, збирає з поля пашу ізбіжжа. Ціла та праця в полі іздана на ласку й неласку погоди чи дощу. На змінах погоди повинен і мусить визнаватися селянин. Отже мусить бути навіть астроном. Не таким бечним, що рахує звіди, але таким, що визнається на погоді.

Далі газда продає свій дорібок, як худобу, безроги, дерево. Мусить визнаватися на цінах того всього, щоби не датися ошукати. Мусить бути добрым кугцем.

Знищиться стара хата, треба будувати нову, або треба прибудувати якусь стаєнку, кучу, колешню

чи що інше. Добрий газда повинен уміти до того всього забрати-ся. Через те мусить бути навіть інженером архітектором.

Зіпсуються на газдівці колесо від воза, треба зробити люшню, дишель чи кланицю. Все треба уміти самому зроїбити або направити, бо дати зробити нове не так легко. Треба коня поковати, зробити якийсь сворень чи льоник або зуб до борони. Далі добрий газда уміє у шити собі керпці, прилатати пришіпок до черевиків. Знова добра газдина уміє вшити сорочку, кабат і взагалі всю зашити чи залатати. З того виходить, що господар мусить бути ще ремісником, а саме колодієм, столярем, шевцем кравцем і др.

В нагінму випадку захворіння когось вдома мусить уміти дати хорому першу поміч, отже мусить хоч трошки визнаватися у лічництві. Мусить знати, що треба іхати правою стороною гостинця, коли рекурсувати і інші правні приписи. Мусить бути бодай трохи битий у параграфах.

Чи знаєте?

Що на Словаччині, на південнім боці Карпат є близько 100 тисяч Лемків. Так виказує найновіша чехословацька статистика.

Виходить з того таке, що газда мусить бути й ветеринаром. (Не ве-

Wyciąg z protokołu wspólnego. Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w składzie: S.O.W. Medyński jako Przewodniczący, S.O.M. Mlynarski i Dr. J. Locker jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 1. czasopisma pt. "Nasz Łemko" z datą, Lwów, dnia 1. stycznia 1934 r po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia:

uznać za sprawiedliwoną dokonaną dnia 3. stycznia 1934 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. "Nasz Łemko" Nr. 1 z datą Lwów, dnia 1 stycznia 1934 zawierającego: 1) w artykule pt. "O Kostrewycz" od słów "Twoi własni" do słów "i debry" b) od słów "Tilom" do słów "plemen", 2) w artykule pt. "Łemkowska bida" abo itd. "a) od słów "Czom po takich" do słów "ne można", 3) w artykule pt. "Na koliadu" w całości, znamiona zbrodni z art. 93. § 1. kp. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego.

Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następowe przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17/12 1862. Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przroczenie na grzywnę do 400 złotych.

Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu szerzyć hasła sejatywne zmierzające do oderwania części ziem od Państwa Polskiego.

Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Przewodniczący: Protokulant:
W. Medyński wr. Popowicz wr.
Za zgodność Liparowicz st sekretarz.

ретинаром, як на селі кажуть.)

Свої діти вдома мусить уміти виховати в любові до Бога рідної Батьківщини і родичів та на добрих і чесних людей. Мусить бути учителем і вихователем.

Ціла газдівка, цілий дім, то якби одно якесь підприємство, якась мала фабричка, де кождий має свою працю. Одні возять кльоци, другі прядуть, інші щось майструють. Всіми кермує голова дому, газда, який є гейби таким директорм, керманичем.

Дійсно селянин, як може ніхто інший мусить бути всім.

Нехайжеж кождий з нас застновиться, чи надається на селянина-газду, чи добре приготований до всіх тих обовязків.

Як стати добрым, правдивим господарем, напишемо другим разом.

— оч.

Степан Руданський

СКІЛЬКО ДУШ.

«Скілько, куме, в тілі душ?»
— «Ідна, я гадаю».
— «Може в тебе і ідна,
А, я — то дві маю:
Бо, як руки на снігу
В мене заколітуть,
Хухне теплая душа —
І руки теплітуть.
А як страва на столі
Гаряча буде,
То вже друга, бач, душа
Холодна студить!»

Грозна.

Геть смеркалося на небі, почорніли докус смужки калинівського ліса. Сонце уж давно гнурилося за безкидські верхи. Лем горі кошицями чалабкав ищи граничник. Вицююричав очі, ци не зімат да-кого, кой понесе даки фацеличата, або часом кус зорків одналь. Не-знав він, що гин, в гущавині, при-кучинув між чатином Ваньо Сим-тиків і дає позір, чентить на нього. «Зімаш ня, кет реку, зозуля на новий рік три раз закуват. Поза-оначували грайницу, робси, що хочеш! А нянько ся заедно скорбят, чом ищи гсе парібочу!

Хоц я на тонич не дбам, лем си винко попивам. Бо, маю я гера-рак новий, лем без хребета; а другий любший, тижек, лем поплета!

А я на то —нич не дбам; за-грайте жі гудаки, закаль дашто-мам. Бо я маю три фраїрки, а четвертої сой поглядам!«

Ништивіра, нон пропав му з віч за яружком. Схопився тодиль Ван-цейко, смикнув, як олень, лем за-

Чому треба читати книжку?

Книги, морська глибина,
Хто в них пірне аж до дна,
Той — хоч труду мав досить,
Дивні перли виносить.

(Іван Франкі).

Книжка, як най-гарніший дарунок нашого життя, стала невідступним приятелем кожного освіченого чоловіка. Де лише глянемо, бачимо цих наших товаришів. Є вони в селі, по хатах під соломяною стріхою, по гарних домах та склепах-книгарнях.

Добра книжка приносить нам роздраду. Є книжки, що по всі часи людського життя остануть для нас огненними стовпами — як „Кобзар“ Тараса Шевченка й другі. Така книжка переносить нас в давно минулі часи, устами людей, що її писали. Книжка розказує нам про нашу славну історію. Вчить нас любити наші рідні сторони, наш Нарід, викликує в нас горячу любов Бога, нашої Церкви та заслужених людей. З книжок довідуємося, як володіли в давні часи, на нашій українській землі наші славні князі, як захоронювали нашу землю та боролися з дикими сусідами. Книжка вказує нам, як використати наші земні скарби для ліпшого життя.

Книжка говорить нам про відвічну тугу чоловіка, який шукає правди на землі.

Найбільшим середником освіти, який може кожний сам собі здобути, це писане слово, стрічки, вірші, поміщені в добрій книжці. Злих книжок треба вистерігатися. Добра натомісъ книжка ширить науку, дає нам скарб, який не забере нам ні злий сусід, ні рвуча гірська ріка. Наука, яку дає нам така книжка, полішиться нам до смерти, як наше власне, сильне добро. Бо знання то найкращі гроші!

Хто пізнає раз один вартість доброї книжки, буде ціле своє життя її вірним другом, не відречеся такого великого приятеля ні в смутку ні в радості.

Тому кожний повинен читати нашу українську книжку. В найдальші закутини нашого рідного краю піде вона сіяти здорове зерно любові до всого, що наше рідне, нам дороге.

Т.

Книжка — найліпший приятель чоловіка, бо робить йому багато доброго, а не вимагає за це нічого.

*
Краще належати до малої армії, що наступає, ніж до великої, яка втікає.

*
В нас очікують люди всого, а не є приготовані до нічого.

ногами домя придаш, до хиж?
Виштрихнув я тя г барана! Чувес, кой дудніло гчера вечер; и гнес зас; а брез Гудівки, по кошарискох, гейби дакий звір перелетів!? Кет лем хочеш, гин за млачков задзіргнени сут ратички, глядайси на ялиці! Шитки знают в селі, що Ваньови — кажеся старий Симтик женити. Кой він раз рюк, покаль не буде мати фалаток свого ліса, бівше поля під засів, комин в хижі, дотальні не гмирне, що треба піти на попівство. Робив без то за штиріох г лісах, стуляв корунки до перескринка. І кой не стало ліса, зявся на спосіб. Ходит за грайницу и носит грозна. Оповідав раз г читальни, як нон бортак ходив по лісі, позерав по шляках, що Ваньови керпці полішали на сънізі; то мало не позаоначувало шитких, так ся съмляли. Видобав лем піперечки з дровна, перегудав на двех; привязує до керпців, то ся не везе, кой иде горі лісами. І вони гварят, що лем лютий звір перелетів через грайничну смужку.

Ю. Т.

дудніло по лісі. Аж на ній стороні сперся. Нути го паріоцка напала, співати:

»Ой ти мій миленький, ти чорнобровенький, не по правді живеш!

Як люльку закуриш, кучері зачешеш, до іншої ідеш!

До іншої ідеш, мюд, зорівку не-сеш,

А мою хатину, мої воротонька на помину — минаєш!«

А пак друга зас: »Дівчатко шварне, не буд парадне раз!

Подай ручейку — няньо ся клопоче; маю я турботу, вера зас!

Женитися кажутъ, дівча мя не хоче; лем домів вернуся зас!

Побесідуєме, буде то гарді, вера крас!

— Летів, як птах до самого світу. О світі бив уж в Бардійові. Побіг скоріцько між муруванки; запонадився г стінах, докаль зася не засьміє вечерниця, по небі засьвітят звізды. Повни тодиль набрав обіручниці грознів-розинок, тягнув Ваньо до хиж.

— Ага, суетнику! Діждешся, за сълідом мя цапнеш! По сънізі, за

Do бас, газдині!

Кождий то знає не од нині,
Што вшитко нанич без газдині,
Хоць наши газдині добри и робітні
Але кус о них мі маркітні.
Газда г лісі, на ярмарку и х полі,
А тебе бабо голова о шиткім боліт.
Додня стати і запалити,
Курам дати, води наносити,
Хижу до порядку привести,
Купу смія рано винести,
Діточки обути і зачесати,
Хліб святій приихтувати,
Дати обід ситний,
Аби кождий, быв кунтетний.

Одним словом, што загадат,
Ма робити бідна баба.
Але не є чим ся фрасувати,
Лем сой добрі подумати:
Хто на газдівці о шиткім знат,
Tot барс дуже все вартат,
И як докола газдині шитко ся обер-
тат,
Чом увагу на того никто не звер-
тат,

Што газдиньом не кжда може бити
Наши дівки треба газдинити вчити!
Закинь приде час oddаня,
Мусит добрі навчитися варія.
Не лем бандурку гружану и оба-
ряну

Але страву ліпшу, таку файну;
З того, што ся на ґрунті гродит.
Мудра газдиня неєдно зробит,
Лем треба мати кус охоти,
И зараз братися до роботи!
Хлопці мають з тими ся женити,
Што знают добрі готовити,
Бо мусиме з тим раз скінчити,
Штоби лем, бандурком все жити.
В »Нашім Лемку« буду вас учити,
Як мате дома страви варити,
Найже читат велика и мала,
Бо то дуже важна справа!

Будеме ліпше дома варити,
Будут нас ліпше хлопи любити,
Але штоби никто не міг повісти,
Што у нього не є што істи,
Презто не вартатся учити
Як ліпше в хижі варити,
Буду тіж гарді писати,
Што на грідах садити й сіяни,
А и людям показувати,
Откаль на то гроши взяти,
Але о тім пора вчасна,
Зачекаме, приде весна,
В зимі, баби и дівчата,
Я знам, што шиете оплічата,
Мало мате часу на дармуваня,
На рани Божи, бертесь до читаня!
Газдове и хлопчівя, шитко читат,
А винич, лем коло кута!
Памятайте, читайте од нині
Не робте встиду

Грицьови Маринди.

Культурно-освітнє життя українців на Дал. Сході

Молода манджурська держава ці-
кава для нас о стільки, що живе
в ній понад пів мільйона наших
земляків. Живуть вони у краю, що
зветься Зелений Клин. Грунт там
«рожайний». Земля богата. Є ко-
пальні золота, заліза и вугілля. Наші
земляки живуть з управи ріллі и
хову худоби. Прибули вони на Зе-
лений Клин через Сибір. Були то
переважно самі вигнанці з України,
яких царська Росія виселювала на
Сибір. Задля страшної студені не
могли витримати на Сибір и ван-
дрували далеко на Схід, аж зайдли
до гарної країни над рікою Амур
і тутки зачали собі один побіч друго-
го будувати хати. Так повстало

кількасот українських сіл.

В Харбіні, одному з більших міст
Манджурії, мають навіть українці
свої культурно-освітні товариства,
як читальня „Просвіти“ й інші. Ма-
ють величавий „Народний Дім“. Не-
давно посвятили нову церкву, яку
вибудували за 10 тисяч долярів. При
чт. „Просвіта“ заснувала молодь
аматорський гурток, який відіграв
вже виставу „Панна Штукарка. У
Харбіні викодить українська газета
„Манджурський Вістник“, одинокий
на Далекім Сході часопис, писаний
українською мовою. Українська Ви-
давнича Спіка в Харбіні видала та-
кож на 1934 р. календар з корот-
кою історією України.

Свято кооперації

Дня 16. січня 1934 р. святкував
Ревізійний Союз Українських Коо-
ператив 30-ліття своєго існуван-
ня РСУК існує й розвивається від
1904 р. а українська кооперація від
1880 р. Перед війною мав РСУК
600 кооперативів, тепер Йому під-
лягають: Центросоюз, Центробанк
Народни Торговля зі всіми скле-
пами, Маслосоюз також зі всіма
кількастятьма склепами, 34 Окруж-
них Союзів Коопераців по містах,
122 Україбанків, 109 Районових Мо-
лочарень та 2865 низових коопера-
тив по селях. Всіх членів в укра-

їнській кооперації є 404.311. З пра-
ці в українській кооперації живе
11.695 осіб. Тепер в українськім
Ревізійнім Союзі Коопераців є а-
цює 76 урядовців, між ними 36 ре-
візорів. В краківськім воєвідстві мав
РСУК 21 кооператив.

На ювілей української коопе-
рації прийшло 2 тисячі 117 приві-
тів з цілого світа.

Ухвалено вибудувати у Львові
Дім Української Кооперації за 115
тисяч золотих. Те все сталося за
30 літ напруженої праці цілого на-
роду по той бік Збруча.

Корабельні карти до Америки подорожіли

(вк.) »Український Емігрант« по-
дає до відома, що від січня 1934.
подорожіли корабельні карти до
Злучених Держав Америки й до
Канади.

Корабельна карта для емігрантів
на переїзд в 3. класі з Варшави до
Ньюорку або до Галіфаксу кошту-
ватиме 125 amer. долярів, натомість
з інших міст Польщі 128 доларів.
Емігранти з Польщі платять ще 8
амер. долярів поголовного подат-
ку.

Переїзд неемігрантів в 3. кл. з
порту до Ньюорку або до Галі-
факсу коштуватиме 104.50 американ.
долярів.

Особи, що завдаткували кора-
бельні карти перед січнем 1934. р.
або заплатили за переїзд цілу
квоту, користають при виїзді зі
старого цінника і не будуть до-
плачувати досі обов'язуючих цін.

»Новий Час« з дня 25. 1. 34.

Сорочки по золотому

Як ми вже писали, японські то-
варі дуже дешеві. Тими товарами
зачинають Японці засипувати цілий
світ. У Відні, в Австрії продавали
японські добрі й сильні сорочки по
1 золотому. Японські товарі, го-
ловно полотняні й суконні вироби
дістаються вже до Чехословаччини.
Недавно до Гамбурга (велике при-
морське місто в Німеччині, через
яке наші батьки й діди їхали до
Америки) привезли кораблі богато
дешевих (таніх) японських товарів,
як шовкові матерії, діточі східні
забавки, ровери, годинники, тарілки
и горнятка з порцеляни.

Через залив всіх міст своїми то-
варами, хотіть Японці дуже збога-
тити й дійти до добробуту й сили.

Перед війною були найліпші
марки німецькі й англійські товарі.
Навіть через конкуренцію тих двох
товарів, дійшло до великої світо-
вої війни.

Що то значить промисл і тор-
говля!

Через виховання стається чоло-
вік правдивим чоловіком.

Про закляти гроши, або, як газда вирихтував чорта.

Іщи тепер слухаме оповідань старих людей про ріжни дива, чари и страхи. Перше про того найбільше бесідували, як ся зійшли на вечірки, або при гмерцу. Друкуємо тут оповідання не на смішки, лем штоби показати, чим била переповнена душа наших дідів й прадідів. Они тому не винни що о такім бесідували. Товди мали бити адже таки часи, що в кождім темнім місци чигали на человека ріжни дзяди и страхи, в полі гроши ся перепалювали, штоси ходило и страшило по ночах, а гмерці приходили з тамтого світа и напастували живих людей. Ідте медже старих, а наслухатесь ріжних див, що аж вам мурянки попід сорочку будуть ходити, а волося стане на голові.

Редакція.

Єден газда пішов слабима бичатами по сіно до Марешки. Наклав того сіна зо дві плахти и віз долину. Заліз на якуси млачку, що кус колеса зарізали і не міг потягнути. Ходив, попихав з заду и з переду, бив, бичата, нияк не рушив. Як ся змучив, сів сой и думав, що робити, ци змітувати, ци што. В тій думці появився нагло перед ним якисий пан и звідався го, чом таку підлу має худобу. Газда повів му, що бідний и не ма за що сой ліпшої купити.

Я ти пожичу гроший гварит пан — лем мусиш сой купити коні. (Старі люди повідают, що коні то чортове насіння, а чорти лем кажуть їх купувати, щоби наши люди не могли на них добре вийти, бо коні часто гинуть).

Чим будеме міряти тоти гроши? — звідується товди тот пан. Газда сой мислит: „то ти їх аж тілько маш?“. Зняв колесо з воза гварит, що головом од колеса.

Як панико (а бив то чорт) пішов з міхом по гроши, звожив тут голову на млаку вибрал велику яму, а пан носив и носив гроши, що ледво заповнив яму, бо газда все, як чорт пішов по гроши, виберавгубшу и губшу. Засипав врешті шигко.

— Коли я ти маю тоти гроши вернути? — звідується газда.—За рік в tot сам ден и о тій самій годині, щтось пожичив.

— Як тя мам глядати, як на тя кричати?

— Вийдеш на тото same місце и будеш до трьох разів кричав: „Грицу Рокицкий, под сой по гроши“. Як не приду, можеш сой гроши взяти на гвасніст.

Тото повів и подівся деси так, як ся и явив.

Хлоп гроши собі выбрів и витяг возок з мочаре. Бичата пішли, якби нигденич не било. Пришов домув, купив сой бики (не послухав того паника), таки фест бики. Би-

ки му ся пощестили і добре ховали. Нич їм не пошкодило того, що стари люде оповідають.

Як вистояв рік, взяв колесо на плечи и гроши до мішка и винюс там, де му казав пан и кричав „Грицу Рокицкий, под сой по гроши!“ Скричав так раз, другий и третий. Деси зза кряка одозвався якисий голос: „Не є го, ніт, бо го перуниско забив“.

— Та под, ти, то сой возмеш — кричит газда.

— „Воз сой, воз, ми ся так на одомерщині не беме, якви“—одповів грубим голосом.

Газда забрав гроши назад и брав з них на що му било потрібно. Тримав їх в горци, прикритім брілом, під коморняним порогом. Як мав гмерати, то повів, що аж з третьої фамелії може сой їх дахто взяти і закопав їх під поріг. Так їх сковал перед бандитами і пегед конфедераками, щоби їх не забрали. И так по його смерти, тоти гроши там били.

Його син, як настали тяжки часи и зишов на біду, то сой пожичав тих гроший часом на дуган и даш то інше, лем мусів все на час вернути, бо як ніт, приходив до нього якисий старий з костуром и повідав, що го заріже, Жена його жила и газдувала зо сугом и так якоси зишов на нич що мусів піти аж на Венгри гладати ліпшого життя, а до ґрунту лишив куратора, якогоси Чулика. Бив там довший час, щтоси 10 ци 15 років. За tot час Чулики хижу продали, а ґрунт гарендували і сами обробляли.

Як розберали хижу, нашли тоти гроши. Чулик лем їх надвір винюс, зараз захворів, штолем го, братя довов звезли. До другого дня гмер. Тоти гроши, а било то золото, якоси цванцигері, вимінили на інъши и пропили у жида. Стару Чуликаню люде часто напастували, що чужу кривду прогайнували. На тото она одповідала: „Кед єм ся напила, том ся напила за Цапури пінязі“.

Подав Василь Коваль.

Бачили ви вже найкращий, ілюстрований український журнал: «Українська Ілюстрація», що вже появився з друку! Такого досі ми ще не мали! (Ціна 1 прим. 1.— зол.) Видала його «Українська Преса», Львів, Руська 18.

Коли ж той доляр успокоїтися.

Американський президент Рузвелт має необмежну владу над доляром. Може з ним робити, що йому подобається. Коли на його думку інтерес Америки вимагає, щоби доляр падав, то з ним так діється, коли знова навпаки, доляр іде вгору. Ось і тепер през. Рузвелт видав розпорядок, яким обнижує вартість доляра до 50 процентів.

Здавалося, що доляр то непохитна валюта (гроші). Тимчасом крізь й безробіття повалили й того грошевого божка.

Для тих, що мають доляри знижка приносить велику шкоду, але тим що винні комусь йде на руку.

Пешемо про те, щоби остерегти наших людей, щоби не тримали долярів вдома, лише купували за них щось такого, що ніколи не тратить на вартості, приміром земля.

Правда, таких лісдей є дуже маленький процент, але від часу до часу чуємо, що тому а тому злодії вкрали доляри.

Домагаються диктатури.

Франція є цікавою державою. Має сойм, сенат, президента, міністрів. Нарід там вибирає послів, яких хоче. Отже свобода, або панування народу, зване по вченому демократією. Франція дуже багата. Має величезні склади золота у банках. Щож з тої свободи, коли видатки держави більші від приходів. Видко, неконечно добра господарка. Також є свої безробітні. Через той грошевий недобір в державі, міністри міняються один по другім. Що одного п кличути, вже його усунуть. А то не конечно добре. Якби так на господарці, або в кооперативі що хвилі змінявся, газда, чи булоби добре? На то всьо дивиться з боку Гітлер, руки затирає тільки побренькує шабелькою. Та й ті її міністри й урядники мають свої латки. Ось недавно стався там великий шахрайський скандал. Один жидок ошукував людей на грубі мілони, тай ще урядовці й міністри йому помагали. Те вказує на велике зіпсуття сумління й моральності. Де до того доходить, там прийде до великих змін. Римську держау, здавалося ніхто не повалить, знищила її моральна гниль. Самі Французи у газетах і на вічах домагаються, сильної влади, диктатора, щоби уздоровив державу й міг сміле чоло показати Німцям. Там мабуть дійде до диктатури.

Господарські пригадки.

Вже тепер переглянути господарські знаряддя. Піти завчасу до коваля, погостріти леміш, чересло, зуби борін. Не будете непотрібно витуплювати в часі весни, в кузні тоді, як проситься робота в полі. Зладити хоміт, віжки, натерти олійом — або другим товщом, не буде ряндавіти, нищитися.

Чесати щіткою худібку, начиняється вже лінити. Доглядати тільки корів; давати до іди соли і пашного вапна, (продають в аптіках чверть кг. 60 гр.).

Покрушити в полі ледову шкорупу на озимині бороною, або валком. Коли пускає раптовно сніг, та застоюється вода по полях, треба її спустити, поробити рівчики, щоб не шкодила засівам.

В саді втвокати сніг коло пнів овочевих дерев, довше буде лежати та дерево пробудиться пізніше до життя. В теплі, ясні дні білити овочеві деревця вапном. Зробити мішанку на 10 літ (або менше) дати грудку глинки, трохи коровячого відходу та нафти і білити деревця, як лише можна, високо! Дивне декому відається таке білення! Бачимо всі, як вдягають люди на час зими темної краски одіння. На час одначе, літа, спеки, — «візьми собі — повідає — біле, цвітисте фацелича на голову, не буде припікати так сонічко!»

Білення овочевих дерев захоро-

нюює перед вчасним кружлянням соків, губить кромі цього ріжні яечка гусениць та комах, які заховалися на час зими в корі дерев.

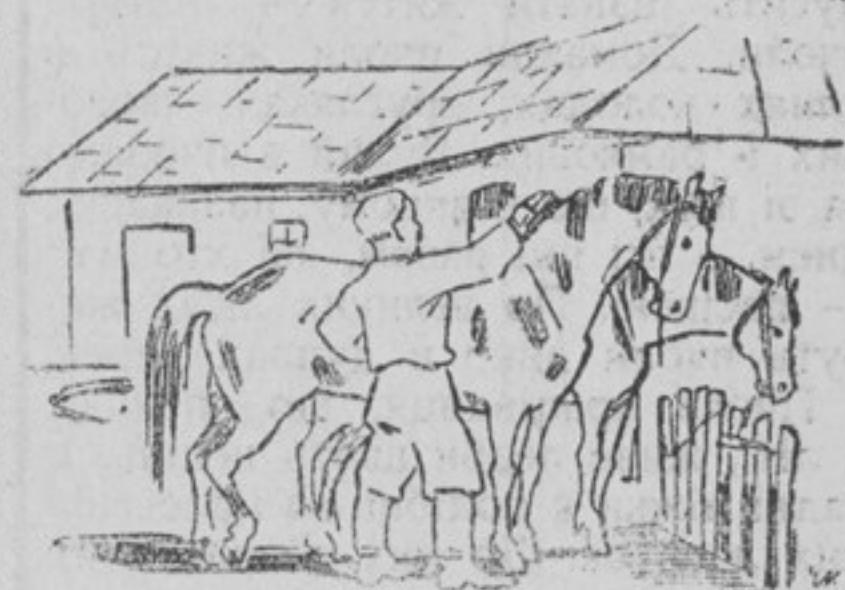
Як пригріє сонце небілене дерево, (має воно тоді шару — темну краску — а знаємо всі, що не відбиваються від такої соняшні лучі), оживають комірки дерева, соки начинають кружляти з комірки до комірки. Це діється, як теплі, гріє сонце. Коли одначе вечеріє, начинає тиснути мороз, тріскають тоді наповнені соками комірки, розриває їх мороз. Знаємо всі також, що тріскає наповнена водою фляшка на морозі, бо розширяється вода на морозі, в теплі знова зменшує свій об'єм. (Не могли би інакше жити риби під ледом, тому також вирибувають вікна в леді на ставах, щоби лучилася вода з воздухом).

Якщо відложимо пару сотиків на вапно — (яке й так не пропаде, бо змите дощом дістанеться через корінці до овочів — з овочів до нашого тіла - костей), відбиватися будуть лучі сонця, діжде здорове деревце красної весни. Не будемо нарікати, як завмре, тріскати буде ціла, південна сторона овочевих дерев.

— Як мило зайти до комори — повної пахучих красних овочів та «шилиячини!»

Г.

Стриження коней ніколи не є корисне. Господарський кінь робить через цілий рік, в зимі, на весну, в літі. Через стриження ніг западає кінь на груду. Як не має буйної гриви, та ще до того парал-

дний, короткий хвіст, не може обігнатися від ріжних мух, овадів, які випивають немилосерно його кров. А тямти треба, що кінь мусить зісти добру літру вівса на пару капель крові!

Лишай рогатої тварини можна вилічити дуже скоро. Вимити докладно нездорове місце теплою водою, мілом, витираючи добре чистою щіткою. Натерти відтак лишай мішанкою — **10 частин оливи**, (олива повинна бути чиста, не така, яку вживають до машини) — **одна частина карболового квасу**, (продають в аптіках, фляшочка — 20 гр. треба одначе повісти, що квас для тварин). Ніколи не мити лишай лугом, варом, бо то не помагає, ані нафтою і відваром тютюну — або ріжного зілля, бо від такого може пропасті, згинуті домашні тварини.

Кіт примандрував до нас з північної Африки. Старинні Єгиптяни віддавали котам честь, як божкам. З Єгипту принесла кота до Греції та Італії, а в VII. столітті до Німеччини, Англії та других європейських держав. (Частина світа, де ми живемо, зветься Європа; всіх частей світа є п'ять — перша Європа, друга Азія, яку замешкують Японці, (Індуси), Китайці та другі жовтоскірі народи, третя Африка, де власне лежить Єгипт, четверта Америка, яка обнимає північну Америку та Канаду — де виїздили наші люди за роботою — та південна Америка — з такими краями, як Аргентина, Бразилія, Уругвай, Парагвай, Болівія і дрігими меншими, вкінці п'ята части Австралія, де годують багато овець).

Дики коти живуть ще в наших горах Карпатах. Шкірки з них є дуже гарні, в торговлі дуже цінені та дорогі.

т.

Як відзвичайти корову від лизання жолобів?

Дуже часто бачимо, як рогата тварина лиже жолоби, стіну, одіж людей; гризе нераз ріжні річи. Зідає шмати, мотузя, глину, залипи зі стін, а тноївку пе часом краще, як чисту воду. Така худібка марніє, слабнє, не може удержатися на ногах, лежить по більшій часті, стогне, а в кінці гине. Хороба така є наслідком злого корму. Не треба тому давати коровам квасного сіна, ані спліснявілої соломи, бо там не має білка, ані вапняної соли, потрібних до будови кости і тіла. Дуже зле роблять також, коли вчать пити відсаджене теля від корови — за пальцями з дійника, скіпця. Овишають при тім пальці лахами, кусає — мовляв — теля.

Коровам таким треба подати мелений біб, горох, вику та солодке, зі сухих лук — сіножатей — сіно. Дуже добре є також змішати тро-

хи меленої кости, ложку чорної соли з грисом, росипати по жолобі, щоби корова нализалася ще перед раннім кормом. До води давати грудочку гашеного вапна, докладно розмішати; стане корова в короткому часі здорові, не буде мати »оскоми«. Тільні корови приведуть гарні телятка; будуть самі сильні, молоко буде товсте, смачне. (Не як досі! майже, що друга хата нарічуть »отелилася — повідає — отраслася телятом корова, харліє, не може підняти себе на ноги«). Дати корові трохи, а віддасть стокроть та буде вестися.

т.

Хто не читає рідного слова — не повинен жити.

—о—

Чи заплатили Ви вже передплату? Якщо, ні, — ідете до міста — не забувайте прислати!

Як довго живе пчола?

Хто хоче мати пожиток з пасіки, мусить пізнанти життя — натуру пчоли. Домашні пчоли живуть в улинях-колодах, кругляках, снозових і рамкових. Вулий з пчолами та зі всім, що є в ньому, називаємо пнем, а всі пні разом, які хто має — пасікою. По великих лісах живуть пчоли дико в дуплах дерев.

Пчола працівниця, що працює в літі, живе ледви шість неділь. Її задні ніжки є подібні до малесеньких лопаток. До них збирає й липить пчола порошок або пилок з цвітів, званий пергою-обніжжям, яке несе до пня. В середині своєї тіла має пчола маленький міхурець, де збирає мід з медодайніх рослин, летить потім до вулия і ховає в комірочки вошини. Як назирає пчола забагато меду й обніжжя в полі, не може вернутися з таким тягарем до вулия, гине, бо має висічені, попсовані з праці крильця. Багато пчіл мерзне, як зімно, вітер-злива захопить їх в полі; багато топиться, як вилітає за водою; багато зідає птиця; багато вкінці стинається пчоли, як нападе один пень на другого. Сліду одначе немає, якщо ведеться розумно пасіку.

т.

ПРАВНА ПОРАДА

Відповідь добр. Г. з Р. Пишетe, що ви відмовляєте у вашому селі читати «Н. Л.» і каже, що селянин має ґрунт, худобу, коня, йому не треба газети, та що той, що читає газету, завариться у політику.

Польська конституція, арт 105 також про видавання й читання газети: «Ручиться за свободу преси (газет)». З того виходить, що в законом дозволено друкувати й читати газети в усіх мовах, отже в українській, польській, німецькій, російській, юдівській та іншах. Але яку газету? Тільки ту, що перейшла цензуру.

Кожен хто запренимурів собі газету, то зважить бути собі її на власність, вона стає його власністю, так, як гуњка чи вінь. Коли хто не доручувє газет, а в певні свідді, можна скаржити до суду, подібно, як за заорання поля, або просто як за крадіжку.

Кожний, хто приєднує нашій українській пресі нового передплатника, додає цінну цеголку до великої будівлі, якою є рідна держава.

—о—

Хоч пішли ви братя в світ, за море загнала вас лиха доля, не бануйте і памятайте про долю рідного краю!

—о—

Як вестися між людьми?

Не живемо кожий окремо, лишень між людьми. Щоби чоловікові добре поводилося, всі його любили й шанували, мусить уміти вестися в товаристві, між людьми. Зі своїми справами мусимо уміти до людей підходити. Трафляється таке, що маємо якусь просбу до другого чоловіка. Усе все нам вдасться то, що хочемо, бо, або за гостро просимо, так, що може найти образом того чоловіка, або за дуже перед ним угиняємося, так, що ми аж йому не сподобаємося через те, що за багато понижуємо себе перед ним. У першім випадку, діло може нам не повестися через образу, а в другім через погордю. Самі доходимо до переконання, що богато нам бракує в поведінці з людьми. Мусимо уміти вестися між людьми, щоби все й сюди нам вдалося. Хтось може думавши, що селянинові не треба того знати. Помилляється такий чоловік дуже й він не є правдивим приятелем селянинів, хоч може сам селянин. Може він хотівши, щоби ще була панщина, або щоби селянин нічого не зінав? Ми однаке думамо інакше, а саме, що селянин повинен, як найбільше знати, що повинен так, як інші бути розумним, інтелігентним чоловіком. Тому від пінішнього числа «Нашого Лемка» зачинаємо вчити, як поводитися в товаристві. Зачнемо від того як приняти гостя в хаті.

Гість у хаті, то свята особа. Всі культурні люди віддають гостеві велику пошану. Навіть дикиуни поводяться з гостями чимої людяно.

З гостем треба привітатися сердечно і бути коло його все веселим, щоби він чувся добре в нашій хаті. Коли чоловік в позлочений, то треба скрити хвилеве поденервовання, щоби гостеві не видавалося, що ми на його злі. Хотяби ми й були невдовзі.

РІЖНЕ И ЦІКАВЕ

Бетон знали вже Римляни. Бетон то є мішанину піску, цементу й шутру, знали вже старинні Римляни в першім віці по Хр. т. є. тому яких 1920 літ назад. Будували з його водотяги, які ще до нині заховалися.

Сьогодні вже видосконалили бетон так, що будуть з його величезні камениці. Роблять то з **залізобетону**. Є то бетон, в якім в середині є сітка з залізних штаб, щоби будинок міцно тримався. До такого залізобетону дійшло в такий простий спосіб: Один французький огородник хотів мати сильні посудини на квіти. Зробив дротяну сітку й обляв її бетоновою речовиною. Коли то застигло, отримав дуже сильну посудину. Відтак дав свій винахід опатентувати. Сталося то в 1867 р.

Богато винаходів повстало зовсім припадково. Бертольд Шварц шукав медицини, а винайшов стрільний порох і зробив своїм винаходом величезні переміни у воєнній штуці. Занепало давнє старинне лицарство, що вдягалося в залізо й воювало мечами, топорами й луками, а дійшло до крісів

волені з того, що гість зайшов у нашу хату, то не треба того по собі подати. Не повинно так бути теж, щоби газдині сварливі між собою, або гнівливо помрукували одна на другу, бо то дуже не гарно відбивається на гостеві, який собі думає, що та сварка через нього. Така поведінка також гостеві відбирає веселість, смілість і певність себе.

Як тільки гість увійде в хату й ми довідаемося, що то за оден, ми повинні його попросити сідати словами: «Просимо собі сідати в нас». Коли в крісла в хаті, то треба підсунути гостеві крісло, а коли немає, то попросити сідати на лавку. Очевидно, лавка має бути чистенька, щоби не змітати порох з неї, або прятати ріжні лахи і онучі аж при гостеві та наїтися ветиду.

Коли гість з далекої дороги, треба по короткім часі розмови з ним приладити для його гостину «чим хата богата».

Гостя старшого, й такого, що його дуже шануємо, саджаемо за стіл на час ідження на почеснім місці.

Почесне місце за столом, залежно від звичаю, є переважно на покуттю, або напроти входових дверей. Гостя треба також добре нагодувати, щоби не кривдувався, що вийшов з хати голоден та не обмавляє б'єпотрібно газдиню.

При віході треба також широ попрацювати з гостем, та подякувати йому, що відвідав нашу хату.

Так поводимося з гостем, якого шануємо й уважаємо за рівного собі.

Другим разом напишемо, як вестися в дорозі, в місті, в урядах, на забаві й ін.

Дуже радо також порадимо, якби так хтось питався нас о щось у тій справі.

(карабінів) гармат, ниніших газів, танків, воєнних літаків і підводних суден.

Лік на трійливі гази. Є один трійливий газ, жовто-зеленої краски, що зоветься хльор. В столиці Чехословаччини, в Празі випробували вчені, що розпилена вода (замінена на мраку) нищить усі гази, які мають в собі той хльор. Може придатися під час газових наступів у війні. З того виходить, що звичайна мрака також розбиває гази, які мають в собі хльор.

Щастя на старість. У Теріоках (Фінляндія) оділичив 70-літній старушок-селянин 5 мільйонів доларів. Цей старушок жив у крайній нужді. Перед самою смертю спіtkalo його таке щастя.

В Німеччині уряд скасував жідівські свята і їх там вже не друкуються по календарях. — В Берліні є під цю пору 23 тисячі 877 склепів замкнених, себто одна третина всіх скlepів в тім місті. Замкнені склени належали до жidів.

Стільки грошей на такі «фаталашки». В Америці видають річно на ріжні паходи смаровила до волосся, нігтів, на пудер і інші за пахи аж 40 мільйонів доларів то є 228.400.000 зол. За ті гроші можна будувати гарні хати для всіх

лемків на цілій Лемківщині по обох боках Карпат.

Годі було йому настарчти. В Радомю (корінна Польща) покинула жінка чоловіка, що йому не могли вдома настарчти істи. Потрафив зісти чверть бараболь, два двокілеві бохонці хліба й випити ціле ведро води, або відро оселедців, чотири, бохонці хліба й дві коновки води. З війська його викинули, бо не могли його нагодувати. Одного разу дали йому зісти цілий котел іди (на 20 жовнірів), той все зів і сказав, що ще друге стільки потрафивши зісти. Один купець в Радомю заложився з другим о 1000 зол., що той жерун потрафить зісти всі тісточки й медівники в цукорні, жерун зів, а той виграв заклад.

Оноді писали газети про одного жеруна в Німеччині, що потрафив

зісти дві копи варених яєць. Обжирство в обох випадках хворобливе.

От, собі »доводи особістек«. Угорські цигани мандрували собі мало що не по цілім світі. Ніхто не міг довідатися звідкіля походить, до котрої громади принадежні. Аж тепер Мадяри взялися на спосіб. Зачинають ім примусово татуувати числа на раменах. (Татуувати значить мальювати на людській шкірі ріжні знаки. Часто наші хлопці при війську дають собі на руці так вималювати якогось птаха. Нині татуються лише дікі люди). Таке число можна усунути лише через коштовну операцію. В нас здалось поробити такі знаки всім шахрам і злодіям, щоби кождий такого варувався.

Не вірте чужим пройдисвітам і дурителям, бо они мають на оци свою користь і чигають на нашу згубу.

—
Чи не забули ви на громадській раді вписати до бюджету — передплату »Нашого Лемка«?

густа мрака. Наколиб не електричне світло, було видко заледви на кілька кроків довкруги. Тим, що жили в горах здавалося, що цілій Львів нагло перенесений у наші Карпати, бо лише в горах панують часто густі мраки. Густі мраки є також в приморських краях. В Льондоні, столиці Англії густі мраки, є прямо нещастям, якому не можуть зарадити. Часто світиться електричне світло в день. Нещасливі випадки зудару, авт є на порядку дня.

Вчені ствердили, що там тому така мрака, бо в місті богато фабрик, з яких уноситься вугільний порох. Довкола того пороху осідають баньки водної пари.

— Теля, що про нього люди говорили. В селі К. в рогатинськім повіті уродилося в одного господаря теля о двох головах. Той дивогляд, про який в околиці багато говорили, жив всього кілька годин.

— Підставив старшу доньку. В Рівні, на Волині сталася така пригода: Під час шлюбу одного жида, батько судженої замінив молодшу доньку, з якою мав той жид одружитися на старшу. Жених пізнав, що його обманули аж по слюбі, коли підставлена »нареченка« відкрила своє обличча.

— Ой, ті вовки. Одна жінка на Буковині вертала стежками з міста Падав сніг і була велика хуртовина. Завіяло дорогу, тому жінка заблудила і зайшла в густий ліс, де напали на неї вовки. Коли дово-го не вертала домів, родина пішла її шукати, знайшли сліди крові й розшарпаний одяг. Осиротила кілько дітей.

— Аж так накладав на себе руку. Пекарський помічник в місті С. на Мадярщині проковтнув 23 вістря голяків. В той спосіб хотів поповнити самогубство. В лічниці йому розтяли жолудок, виняли залізо і в той спосіб відратували.

— **Нешастя в лісі.** Василеві Слоті зі Скальника пов. Ясло при рубанню дерева відірвало палець у лівої руки. Приваджував ланцюх до кльоца, кінь рушив і сталося нещастя.

— **I такими зачинають торгувати.** Ходять чутки, що в Волівці, пов. Горлиці продала баба за 600 зол. 8-літнього хлопця до цирку. Дитина була умово недорозвинена і мала ненормально (неприродно) велику голову. Цікаво нащо ім здався.

— **Вовки на Лемківщині.** В селі Мисцова часто появляються вовки. Одного навіть забили.

— **Смерть від кулі при границі.** В Тихані, пов. Ясло, Василь Павелчак ніс з братом товар (блузки, тютюн, риж) який перепачкував через чесько-словацьку границю. В хаті чекала вже на них приграниця сторожа. До хати перший ввійшов брат. Коли побачив »стражника«, кинувся на нього, щоби його притримати, заки Василь втіче. »Стражник« вирвався, вибіг з хати й крикнув »стій!. Коли Василь утікав, стрілив і вцілив його в голову, Василь впав неживий.

— **Через крізу.** Замкнули фабрику вагонів Зеленевського в Сяноці. Втратило працю 1200 робітників, а між ними може дехто з лемків.

— **Українська школа у Варшаві.** У Варшаві при Українськім Центральнім Комітеті отворили початкову школу з українською викладовою мовою для дітей українських емігрантів. До тої школи вписалося 18 дітей у віці від 6 до 13 літ.

— **Велика мрака у Львові.** Дня 23. січня т. р. була у Львові дуже

НОВИНКИ

— **На саме Різдво** прилапали в Крамні, пов. Ясло, дзвононаря на крадежі церковних грошей. Відстали до арешту в Жмигороді. По першій розправі випустили.

— **Через останки з війни.** Мілько Щерба в селі С. при грабанні січа найшов рурку. В зимі хотів з неї зробити корбу до коловоротка. Рурка була позірно забита цвяхом, який не дався вибити. В кузні, коли грів ту рурку, щоби її заклепати, наступив вибух від пороху, що був у середині. Відламки заліза покалічили його в живіт і ушкодили дві кишкі. Позавивали рану й відвезли до шпиталя, де переведено операцію.

Через такі нещасливі випадки пригадується страшна світова війна.

— **Через гуму в хлібі.** В Жмигороді ведеться процес Стефана Дзядика зі Свіржови р. з Вайнштайном, власником пекарні в тім місточку, за те, що як кажуть, С. Дзядик знайшов у його хлібі гуму від кальошів, на якій, як говорять виломив собі навіть зуб.

— **Тиф у селі.** В Котані, пов. Ясло, у грудні 1933 р. панував тиф. Хворі лежали в п'ятьох хатах. Померла 3-літня дитина і Настя Касич 19-літня дівчина.

Платили у Львові, дня 23. 1. 1934.

ГРОШІ.

1 долар ам.	553 — 554
1 „ канад.	550
1 мільрейс браз.	050
100 чеських корон	25·50 — 26 —
100 фр. франків	34·90 35
1 пім. марка	2·09
ЗВІЖА (за 100 кг.)	
Овес	7·75
Ячмінь	10·50
Жито	14·75
Пшениця	19 —
Горох пільний	16 —
Лен	40 —
Вика чорна	10·50
Лубін синий	7·50
Конюшина	140 —
Макух-льяний	19 —
Грис житний	7·40
Грис пшеничний	8·25
Цибуля	14·00 — 16·00
Чосник	30·00 — 32·50
Гриби за 1 кг.	12·00 — 18·00

ДЕРЕВО.

1 сага букова	7·6 —
1 сага ялова	3·8 —

ДО ПИСИ.

ПОЛЯНИ СУРОВ.

Заховане між горами, тихе село, дістало від братів з Америки значну матеріальну підмогу, задумав ставити читальний дім. Ще до війни збудив Полянчан з національної темряви о. канонік Гринишин. Дали вони гарний примір, як повинно село обстояти за свої права при переведенні виборів; ішли всі одною лавою голосувати за українською листою.

По війні починало завмирати село, однаке о. парох Кміцкевич провадив його даліше так, що сміло можна сказати, що Поляни одне з найсвідоміших сіл в Риманівщині. Добре би було вкінці, якщо горнулася молодь до книжки та часописи, бо годі жити неукам, місто розводити непотрібні балачки, а то й «начубаються» — повідас — брез глупство!«

Де світло і наука, там нічо не вдів чужа штука!

Сусід з долів.

ТАРНЯВКА.

Дивним дивом дрімає село Тарнавка в сні темряви, аж лично! Чи немає там місця на читальню, а кооператива аж проситься. Село повинно брати собі примір з Вислічка, і не як дотепер, просиджувати вічно в коршмі! Не марнувати часу, бо з часу в зіткане життя. До діла ставати, бо діло дав щастя

Переїздний.

Про село Щавник коло Мушини

В гарній околиці положене те село. Над потоком цеї самої назви, серед розлогих добре управлених, горбковатих піль. А за полями громадські та камеральні ліси на доволі високих горах. Поміж лісами простяглися квітчасті, запашні луки, — гордість і багатство Лемка, що дає йому там можливість проводити інтенсивнішу годівельну господарку. Внизу за селом і за церквою обильне джерело залізо — мінеральної щави, тої самої, що у поблизькій Криниці та Жегестоні.

Перед 400 літами звалося це село Конари. Є ще інні одна хата за селом, яку звуть «Конарова».

Первісних мешканців мало бути 10 родин, то в солтисі і дев'ять хлопів-кметів. Свідками на те є 10 лапів, яких назви слідуючі: 1) Олексацька, 2) Семаніцька, 3) Смолеяцька, 4) Давідіцька (тепер плебанська), 5) Марковіцька, 6) Стецьовська, 7) Булавська, 8) Червіковська, 9) Костиковська, 10) Солтисіца.

Рілі кметів взяли свою назву від первісних їх власників. Дуже цікаво ствердити, що ті імена наші, українські: Олекса, Семань, Марко, Стець, Кость, а не такі, як коло Москви чи Казаня чи деінде.

Солтис в селі, не тільки на Щавнику, але і по інших селах Лемківщини, бувного роду шляхтичем. Він не робив панщини, носився інакше, як кметі-хлопи, мав владу виконувати суди, був гертовим.

Солтисство тримали в Щавнику первісно: Марковичі. Коло р. 1600 цей рід чи вимер, чи їх здеградували на кметів, досить, що від тієї пори прийшли нові солтиси, а саме Щавинські. Один з них, на ім'я Матій, ділить коло 1740 р. свій ґрунт між синів і одному з них, Іванові, якого приживин на хлонський ґрунт, не записує рілі, а тільки гроши, себто 80 тимфів. Коли браття зволікали зі сплатою спадку, то Іван скаржиться до суду, а в тій скарзі фігурує рідяне під назвою Щавинських, а під назвою: Міляничів. Від цього часу по нинішній день усі щавинські солтиси звуться Міляничами. Щавинські в тільки по сусідніх селах, наприклад у Верхомлі малій, куди вони певне зі Щавника приїхали.

В рідні Міляничів удержанується традиція про те, що їх предок Николай, прийшов з Сербії або Семигороду, служив у війську семигородського князя Ракочого, бився під князівським прапором і в боротьбі визначився. Ще краще списувався син Николая, 15-літній Йосиф, якого князі дальше вчили воєнної штуки і женили його на шляхтянці Зузанні, мабутя мадирці. Син цього Мілянчича «хороброго», Ілля, дістас дотацію на солтиса й буде церкву та випосажув її в Даляківку, яку відкупив. Застерігає собі таоже, щоби в його роду могли бути парохи при тій-же церкві. Син Іллі, Юрій, теж добрий вояк, старається о поширення привілеїв і ріжніх дотацій для свого солтисства (гамарня і звільнення від усіх данин і податків на річ епископського скарбу), як теж дбав і про користі для церкви. Прилучув до Щавинської парохії село Верхомлю малу і дістас дозвіл на скіпшину та безплатну роботизну пішу і кінну для парохії.

Такто родина Щавинських-Міляничів дбає не тільки про матеріальне, але й про духове життя оселі. Матій Щавинський, цей з 1740 р., оставляє теж легат, яким записує кляч, щоби за продажну суму набули дзвін до церкви, який, здається по нинішній день давонить у Щавнику, якщо його не забрали в часі війни на армати.

Один зі Щавинських-Міляничів, а саме Константин, був парохом у Щавнику около 1713. р., а портрет його жінки Пелагії (розмірів натуральної величини) висить по нинішній день у закристії щавинської церкви. Женилися солтиси Щавинські-Міляничі теж з дочками священиків. І так дочка злоцького пароха вийшла коло 1800 р. за солтиса Мілянчича.

Живучий й ще, 88-літній старець, Михайло Мілянич, був довгий час війтом або писарем в Щавнику і добре заслужився для села. Названий переїхавши у своє село найкориснішу на цілу околицю класифікацію ґрунтів, довів до порядку пасовиська та громадські і солтисі ліси, яких громада мав разом около 500 мортів. Спільно з братом Семаньом подбав названий Михайло про праву господарської дороги, організував першу школу в околиці, побудував для рідні гарний будинок, все боровся перед бажанням чужинців відкупити від громади щавинські джерела.

Такто найстарший рід села Щавника-Міляничі — має заслуги не тільки для того села, але і для його околиці та всеї української нації, бо держав високо свій пародний прапор. Чи всі з тієї рідні йдуть слідами гарних одиниць своїх предків? Чи всі Щавинчани плекають національні ідеали: Олексів, Семанів, Марків, Стецьків, Костів?

М. М.

Хто постановив побідити, або згинути, рідко буває переможеним.

Питає пан: Синку, де ту єсть попівство?

Малий лемко: Я не ваш синко, лем мамин! А ви, яки щени, кет не знаєте, де наше попівство?

В суді.

Суддя: — Іона каже, що ві не робив вночі криків в селі.

Вартівник: — Ну, а якже я був би ся збудив?

Пані: — Мариська, та по яком ти несеш таріл, та пальці маєш в росолі!

Марися: — То не шкодить, прошу пані, він не горячий!

Добрий наймит

Господар: Штефане, поле гев, што ти робиш?

Степан: Вей, та нич!

Господар: А Семан што робит?

Степан: Та шго, та помагат мі!

Господар: Но, то гарді, добі, добі! Лем як скінчите, то прийті обідати!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол.. Сторінка мас 3 шпалти — за 1 мм. на 1-му шпалту — 30 сот.. Оголошення в тексті 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот.. Дрібні оголошення за слово 10 сот..

Видавець і відп. ред. ІВАН ТИКТОР. Друк. З. Медицький — Тиктор, Львів, Бляхарська 9. — Тел. 34-76. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.